

λες Σειρήνες, νὰ πετοῦν γύρω γλυκές μελωδίες.

Ἐμείς φες καὶ μ' ἄφισες σὰν κλαδεμένο κλήμα·
ὣς ἔχει, χαϊδεμένο μου, ἡ θάλασσα τὸ κρίμα.

Ἀκόμα δὲν ἐμίσφες δυὸ μίλια ἀπ' τὸ λειμῶνα
καὶ τρέχουν τὰ ματάκια σου σὰ βρύσες τοῦ χειμῶνα.

Τὴ θάλασσα τὴν ἄρμυρή θὰ τὴν ἀλείψω μέλι,
γιατὶ τὴν ταξιδεύουσι παιδάκια σὰν ἄγγελοι.

Ξενηταμένο μου πουλί, στὰ ξένα μὴν ἀργήσης
κι' ἔν' κάμης ἀρκετὸν καιρὸ μὴ μ' ἀπαλημονήσης.

Ἦ ξενηταῖά σου μ' ἄρρωστᾷ καὶ σὰν τὸ χιόνι λυώνω
μὰ σὰν μὲ ποῦν πὼς ἔρχεσαι σὰ ρόδο ξανανιώνω.

Καστελλόριζο

Μ. Γ. ΠΕΤΡΙΑΝΣ

ΑΠΟ ΤΟ «ΒΙΒΛΙΟ ΤΗΣ ΛΗΘΗΣ»

Ἄπ' τὸ περὶ δόλι τ' ἄλικο τοῦ Μᾶη μάζωξα ρόδα
καὶ στᾶφρα νὰ στολιστῇς, ξανθόλευκὴ μου ἀγάπη...

Ὁῶω ἄπ' τὸν κῆπο τὸ ξανθὸ μέλλισι μ' ἐπροβόδα
διωγμένο ἀπὸ τὴν ὄργητα τοῦ φύλακα τοῦ Ἀράπη.

Κ' ἦσουν στὴ δύση ὡς ἀνθίζεις, τὸ ἔως, ἡ νέα λαμπάδα
σὰν τ' ἄλλο φῶς βυθίστηκε... κ' ἦσουν τοῦ Μᾶη δεντρί,
ξένο ἀπὸ τὸ φυλλοῦρισμα, γιομάτο πρασινάδα,
τὰ ὀνείρατα ἦσαν γύρω σου σκλίβοι σου καὶ οἱ καιροί.

Καὶ τὸ κορμὶ σου ἀνύψωνες, σὰ νὰν τὸ ὕψωνε χέρι,
πρὸ παραδείσιαν ἀγκαλιά νέας κι' ἀγνῆς ζωῆς,
σὰ νᾶθελες στοὺς οὐρανοὺς νὰ γίνης νέο ἀστέρι,
σὰ νᾶθελες μέσ' στὴν Ἑδέμ πουλί νὰ φτερωθῇς.

ΡΩΜΟΣ ΦΙΑΤΡΑΣ

ΜΙΑ ΔΡΑΧΜΗ

τὸ ἕνα, κ' ἕνα φρ. χρ. γιὰ τὸ ἐξωτερικὸ, πουλιοῦντα
στὰ γραφεῖα μας τὰκόλουθα βιβλία:

Τοῦ **ΨΥΧΑΓΓΕΛΟΥ** «Ταξίδι» καὶ «Ὀνειρο τοῦ
Γιαννίτη».

Τοῦ **ΠΑΛΛΗ** «Ἥλιος καὶ φεγγάρι».

Τοῦ **ΦΩΤΙΑΔΗ** Τὸ «Γλωσσικὸ ζήτημα καὶ ἡ
ἐκπαιδευτικὴ μας ἀναγέννηση».

Τοῦ **Εὐσταθίου** «Ἱστορία τῆς Ρωμιοσύνης καὶ
καὶ «Μαζώχτρα, Βρουκόλακας κλπ.»

Τοῦ **Φιλάντα** Γραμματικὴ τῆς Ρωμεικῆς
γλώσσας (μέρ. Α').

Τοῦ **Δόγγου** «Δάφνης καὶ Χλόη» (χαρτοδε-
μένο) μεταφρ. Ἦλ. Βουτιερῆδη.

Τοῦ **Σοφοκλέους** Αἴας. Μετάφρ. Ζήσιμου Σί-
δερη.

Τοῦ **Χ. Ἀντρεάδου** «Ὁ Μέγ' Ἀλέξανδρος».

Τοῦ **Κ. Παδαγιάννη** «Μοσκίς» (Δηγήματα
50 λεπτὰ).

Ἦ **ΛΙΑΔΑ**, μεταφρασμένη ἀπὸ τὸν κ. Ἀλέξ.

Πάλλη δρ. 2 καὶ φρ. χρ. 2 στὸ ἐξωτερικόν.

ἄγγιξε τὴν καρδιά καὶ λουφάζει μεθησμένη στὴν
ἀγκάλη του.

«Τὰ μάγουλά σου εἶναι σφιχτά καὶ ὁ λαιμός
σου χιονάτος· γέλασέ μου, καρυδομάγουλη, νὰ φέ-
ξουν οἱ μαργαρίτες σου».

Ὁ ἀντίπαλος τοῦ γαργαρόγελου ἀπλώνεται καὶ
δυναμώνεται στὸ στενὸ παλιοκαλυβό. Ἦ κόκκινη
Φωτιά καὶ ὁ γλῆγορος Λίβας γιομίζον τὸν ἀέρα μὲ
χαρούμενες φωνές, ἐνῶ ἡ πύρα σκορπάζει τὴ ζέστα
καὶ διώχνει τοὺς πάχους καὶ τὰ κακοκαίρια.

«Θέλω νὰ λησμονήσω ὅλα μου τὰ περασμένα καὶ
ὅλα τὰ μαλόμενα τῆς κκῆς μητρίδας μου».

Πέρα ἀπὸ τὰ συννεφιασμένα κορφοβούνια εἶναι
τὸ χωριὸ τοῦ νέου κυνηγοῦ καὶ ὅταν τὰ χελιδόνια
φύθγουν γιὰ τοὺς ἡλιοπλημμυρισμένους τόπους,
ἀφ' οὗ ξεκινᾷ καὶ ἔρχεται στὸν κάμπο νὰ κυνηγή-
σει τὰ πουλιά τοῦ χειμῶνα. Τὰ συλλογέται ὅλα
ἀφ' ἑαυτοῦ, μὰ βρίσκει τώρα πῶς καλὴ καὶ πῶς λιμπι-
στικὴ τὴ μακρυσμένη ἐκείνη φωλιά στὸ πλάγι μι-
νῆς νέας γυναικῆς πού τὸν ἀγαπᾷ σὰν τὸν ἥλιο
καὶ σφίγγεται πανοῦ του σὰν τὸ χταπόδι.

«Θὰ γενήσουμε ἕνα λιόκαλο παδί!» τῆς λέει
πάλαι καὶ ἡ Ρουμπίνα στρώνεται χάμου στὰ κροκο-
τόμαρο καὶ θέλει νὰ κοιμηθεῖ στὸ πλεθρὸ τοῦ ὠρίου
κυνηγοῦ.

Ο ΝΟΥΜΑΣ ΒΓΑΙΝΕΙ ΚΑΘΕ ΚΥΡΙΑΚΗ

ΣΥΝΤΡΟΜΗ

Γιὰ τὴν Ἑλλάδα δρ. 10.—Γιὰ τὸ ἔξω-
τερικόν φρ. 10

20 λεπτὰ τὸ φύλλο λεπτὰ 20

ΠΟΥΛΙΕΤΑΙ: Στὰ κίθκια τῆς Πλατείας
Συντάγματος, Ὁμόνοιας, Ὑπουργείου Οἰ-
κονομικῶν, Σταθμοῦ Τροχιοδρόμου (Ὁ-
φθαλμιατρεῖο) Σταθμοῦ ὑπογείου Σιδηρο-
δρόμου (Ὁμόνοια) στὸ καπνοπωλεῖο Μανω-
λακάκη (Πλατεία Στουρνάρα, Ἐξάρχεια),
στὸ βιβλιοπωλεῖο «Ἐστίας» Γ. Κολάρου.

Στὸν Πειραιᾶ: Καπνοπωλεῖο Γ. Σηροῦ.
ὁδ. Βουδουλίνας δρ. 1, σιμὰ στὴν Τροῦμπα
Ἦ συντρομὴ πλερώνεται μπροστὰ κ'
εἶναι ἐνός χρόνου πάντα.

ΦΑΙΝΟΜΕΝΑ

Κ Α Ι

ΠΡΑΜΑΤΑ

ΕΧΟΥΜΕ

πὰ Κυβέρνηση καὶ μάλιστα Κυβέρνηση μὲ τὸν κ.
Ράλλη. Ἄ θὰ ζήσῃ ἡ ὄχι, δικὸς τῆς λογαριασμός.
Ἐμεῖς ζωντανὴ τὴ βλέπουμε σήμερα καὶ γιὰ ζων-
τανὴ τὴν κρίνουμε καὶ ἡ γνώμη μας εἶναι πὼς στὴ
σημερινὴ πολιτικὴ, ἡ κάλλιο κοιμητικὴ, ἀναμπαμ-
πούλα μὲ τέτα Κυβέρνηση πρέπει νὰ βασταχτεῖ λίγο
στὴ ζωὴ γιὰ νὰ βάλλει τὰ πράματα σὲ κάποια τάξη.

Γιὰ τοὺς ἄλλους ἐπουργοὺς δὲν ἔχουμε νὰ ποῦμε
καὶ πολλὰ, ποιεῖ νὰ μὴν ἔχουμε νὰ ποῦμε καὶ τί-
ποτα. Κι ἄπ' αὐτοὺς ποὺ γίνονται γιὰ πρώτη φορὰ
κι ἄπ' αὐτοὺς ποὺ ἔχουν ἐπουργεῖ καὶ ἄλλοτε, κα-
νένας δὲ μᾶς ἐνθουσιάζει. Ἦ αὐτοί, ἡ ἄλλοι, τὸ ἴδιο
κάνει. Ὅσο ἡ ρουτίνα ζητάει ἀπὸ τοὺς ἐπουργοὺς
μονάχα κοιμητικὰ προσόντα καὶ ἴλιος ἄλλο, ἀπὸ κάθε
νέο Ὑπουργεῖο δὲν ποιεῖ νὰ ζητάει κανεὶς καὶ νέα
πράματα. Τὰ ἴδια καὶ τὰ συνηθισμένα. Τὴ πρόσωπα

μοναχὰ ἀλλάζουν, ἡ καλύτερα οἱ μάσκες, γιὰτὶ κάτουν
ἀπὸ κάθε μίση ἐποχικὴ βόσκεται πάντα τὸ ἴδιο
πρόσωπο μὲ τὶς ἴδιες ἰδέες — ἂν ὑπάρχουν καμιά
φορὰ καὶ ἡ ἴδια ἐξὸν ἀπὸ τὶς κοιμητικὲς.

Μὰ γιὰ τὸν κ. Ράλλη διαφέρει τὸ πρόμα, καὶ
ποῖ νὰ πῇ κανεὶς. Βέβαια δὲν εἶναι ὁ Ἡρακλῆς
ποῦ θὰ σαρώσει τοὺς σταύλους τῆς Πολιτείας, οἷτε ὁ
Μεσοίας ποῦ θὰ ὁδηγήσῃ τὸ ἔθνος σὲ καινούρια
πολιτικὴ ζωὴ. Ἐχει ὅμως μερικὰ διαλεχτὰ χαρί-
σματα, ποὺ μᾶς χρειάζονται γιὰ σήμερα· ἕνα χάρι-
σμά του, τὸ σπουδαιότερο, εἶναι καὶ τὰ νεῦρα του.
Μὴ θαρροῖτε, χρειάζονται καὶ αὐτὰ καμιά φορὰ.
Γιὰ νὰ φήσουμε τὶς ἄλλες περιστάσεις ποὺ θαματοῦρ-
γησαν τὰ νεῦρα τοῦ κ. Ράλλη, θυμώμαστε μονήχα
τὰ Ὁρεοστεικὰ. Τὴν ἐποχὴ ἐκείνη ἂ βρισκό-
τανε ὁ μακαρίτης Ντεληγιάννης στὴν Ἐξουσία θάγ-
κάλαζε τρυφερὰ τὸ Μιστριώτη καὶ θὰν τὸν ἀνακή-
ρυχνε ἄλλῃ μὴ φορὰ γλωσσόφθορον κ' ἐθνικὸ πρό-
μαχον· ἂν εἴταν πρωθυπουργὸς ὁ κ. Θεοτόκης θάβαζε
τὰ κλάματα καὶ θάφηνε τὸν Ἀρλεκίνο τῆς φιλοσοφί-
κῆς σχολῆς νὰ ὀργιᾷ τοὺς δρόμους τῆς Ἀθήνας
μὲ τ' ἀρλεκινόπουλά του. Ἐτυχε ὅμως νὰ εἶναι πρω-
θυπουργὸς ὁ κ. Ράλλης καὶ διὰ τὰ πράματα τελειώ-
σανε μὴ χαρὰ.

Θέλουμε νὰ ποῦμε πὼς ὅσο νὰ ποιεῖσιν ὁ
Κυβερνήτης μὲ μὲν, πρέπει νὰ φημιστοῦμαστε ἄνω
πυρηνόμενους Κυβερνήτες μὲ νεῦρα.

Ο ΝΕΟΣ

Ὑπουργὸς τῆς Δικαιοσύνης, ὁ κ. Ἀσημάκης Χρι-
στόπουλος, εἶναι ἀπὸ τοὺς παλινοὺς μνηστῆρες τοῦ
Ὑπουργείου καὶ ἀπὸ τοὺς παλινοὺς ντεληγιαν-
νικούς.

Ὅλο τοῦτ' ἔχει, λένε, ὁ μακαρίτης Ὑπουργεῖο καὶ
ἐλὼ τὸν γελοῦσε. Κι ὁ κ. Ἀσημάκης κερσωμένος
σὰ στρεῖδι στὴ θέσιν του.

Ἐπρεπε λοιπὸν σὲ τὴν ἀφασίωση κοιμητικὴ
νὰ δοθεῖ μὴ μὲν δικαιοσύνη καὶ νὰ σοῦ ὁ κ. Ἀ-
σημάκης Ὑπουργός.

Ἦ ἀλήθειαν εἶναι πὼς κανένας δὲν παρκαπνέ-
θηκε. Μερικὰ μνηστῆρες εἶπαν πὼς τὸ Ὑπουργεῖο τῆς
Δικαιοσύνης ἔπρεπε νὰ δοθεῖ στὸν κ. Καττάλη ποῦ
εὐτύχησε κάποτε νὰ μελετῇται ἀπὸ σιμὰ καὶ τὶς
φυλακὰς καὶ τὰ ποινικὰ δικαστήρια κ' ἔτσι θάταν
ὁ κατὰλλεστότερος γιὰ τὴν ἀναμόρφωση τῆς Δι-
καιουσύνης.

Δ'.

Ὁῶω ἔχει στρώσει χιόνι καὶ ὁ κάμπος μακριὰ
ἀσπροφειγγυόλας· τὰ γιορτάζοντα ἐπαψαν νὰ φουμα-
νοῦνε καὶ τὰ παλιὰ ξυλικά νὰ τρίβουν τὰ κλωνάρια
των. Κάμει μὴ ξεροπαγιά ποὺ ὅλοι κρυμένοι κά-
του ἀπ' τὰ χοντὰ σκεπάσματα σφίγγουν τὰ χέ-
ρια σταδρωμένα στὰ στήθια των καὶ σηκώνουν πά-
νου τοὺς νόμους των. Καμιά φτωχὴ ἀφίλητη ἀκό-
μα κοπέλλα ποὺ ἀγρυπνᾷ καὶ δουλεύει μπροστὰ
στὴν παραστία θυμᾷται τὸν καιρὸ ποὺ θὰ λυώσουν
τὰ χιόνια καὶ θὰ λουλουδίσουν οἱ ἀλυγαλιές· τὸ
μάτι τῆς φλογίζεται ἀπὸ τὸν πόθο τῆς χαρᾶς καὶ
τῆς ζωῆς καὶ τὰ χεῖλια ἀνοίγουνται σ' ἕνα μακάριο
χαμόγελο ἀπὸ τώρα. Ἦ νύχτα ἀνεμίζει τοὺς μεγά-
λους καὶ παράξενους ἥσιους τῆς καὶ τὰ φυλακί-
στυλα λαχταρισμένα ἀλυχοῦνε στὶς ἀβλές. Καὶ ὁ
ἀσκητὴς, πέρα στὸ μικρὸ καὶ τὸ ἔρημο μοναστήρι
ποῦ εἶναι θεμελιωμένο στὸ σταχτερὸ τὸ βράχο πᾶ-
νου, ἔχει ἀναμένο τὸ παλιὸ του λαδοκάντηλο καὶ
διαβάζει ἀκοίμητος τὰ ἅγια βιβλία γιὰ τὴν ἀ-
βριανὴ γιορτῇ· οὐδὲ τὸ βουητὸ τοῦ νεροῦ στὴ ρεμα-
τιά ἀκούει τώρα, γιὰτὶ καὶ ἀφ' οὗ εἶναι παγωμένο μὲ
τὸν ἄγριο χειμῶνα.

Μέσα στὸ στενὸ σπιτοκάλυβο ἡ γριὰ Μάμνηνα

ξυπνᾷ ἐξαφνὰ καὶ σκιασμένη ἀνακάθεται στὸ
στρωμένο μιτάφι χουχουλίζοντας τὰ στεγνά τῆς
χέρια. Κοιτᾷ πρὸς τὸ παράθυρο, μὰ ὅλα εἶναι
θεοσκότεινα ὥς καὶ κάτου καμιά κλάρα γυαλίζει
μὲ τὸ χιόνι ποὺ εἶναι κοκκυλωμένη. Τὸ γέριον καὶ
μαραμένο κορμὶ τῆς πρὸς τοῦσιν ἔλκεται ἀπὸ τὸ κρύο
σὰ νὰ τὴν κολυμπῶνε μὲ κροσταλλένιο νερὸ καὶ ἡ
γριὰ μὲ τᾶσπρα μαλλιά χτυπᾷ τὰ λιγοστὰ παλὰ
τῆς δόντια. Χώνεται παλὲ κάτου ἀπὸ τὴ χοντρή
προκόβα καὶ πασκίζει νὰ ποικοιμηθεῖ ἀπὸ συνήθιο.
Πῶχει ἀπὸ τὰ χρόνια κόμα ποὺ εἴτανε νιὰ, φαντα-
ζεται πανοῦ ἀπ' τὸ κερχί της μὴ μὲν μεγάλη καὶ φω-
τερὴ λαμπάδα σὰν τὸν ἥλιο φεγγεβολὴ γιὰ νὰ κου-
ράξῃ τὰ μάτια μ' ἀφ' οὗ καὶ νὰ τὴν παίρνει ὁ
ὕπνος τὸ γληγορότερο.

Μὰ ἡ φλόγα τῆς νιότης ἐπέλασε τώρα καὶ κρυ-
ναι τρομερὰ τυλίγεται στὸ στρώμα της κουδάρη, ὅσο
μπορεῖ πότε, γιὰ νὰ ζεσταθεῖ καὶ ἀρχίζει νὰ φυ-
σᾷ τὴν ἀνάσα της πυκνὰ· μὰ πάλαι σύγκροτο φρεχτὸ
τὴν πιάνει καὶ βγάζει μὴ μὲν τρέμουλη καὶ ἀδύνατη
φωνή.

«Ἐεπάγιασα, Ρουμπίνα... Σήκου, μωρή, νὰ
μοῦ ρίξεις καὶ τὴν ἄλλη τὴν τρύπια προκόβα μας
πάνου... Χά, ἡ καμμένη μου! Κερφὰ κὼς ἀπόψε».
Περιμένει, μὰ οὔτε μιλιὰ δὲν τῆς ἀποκρίνεται καὶ

Βλέπετε ὅμως πῶς ἀκόμα δὲν ἀρχίσανε νὰ ἐχτιμιοῦνται οἱ εἰδικότητες στὴν Ἑλλάδα. Νᾶξεις ἔναν Κερτάλη ἔτοιμο γιὰ Ὑπουργὸ τῆς Δικαιοσύνης καὶ νάρπάζεις ὅποιον σου τύχει μπροστά σου!

ΜΙΑ

φουτῆτρα τῆς φιλολογίας ἐπειδὴ πῆρε «λίαν καλῶς» καὶ ὅχι «ἄριστα» ἔδωσε προστυχώτατα τοὺς καθηγητάδες τῆς καὶ σήκωσε τὸ ὀμπρελίνο τῆς νὰ χτυπήσει κκταμεσίς τοῦ δρόμου κάποιον ἀπ' αὐτούς.

Πέρασαν δέκα δεκαπέντε μέρες ἀπὸ τότε καὶ οὔτε λέξη δὲν εἶχαμε σκοπὸ νὰναφέρουμε. Γελάσαμε μονάχα, γιὰτὶ τὰ πῆραμε, ὅπως καὶ πραγματικά εἶναι, ἔτσι σὰν ὑστερικά καμώματα, πού δὲ μπορούνε νὰ λείψουν ἀπὸ τῇ γυνίκια, ὅσο σοφὴ καὶ ἂν εἴναι.

Ἡ ἀδικημένη (:) ὅμως δὲ σπικράτησε ἴσχυε δῶ. Τράβηξε μπροστά. Ἀρχισε νὰ φανερώνει ὅλη τὴ γυνίκειαν κοσμοπολιά, νὰ δημοσιεύει δικτριβές, στίς ἐφημερίδες, νὰ βρίζει τοὺς καθηγητάδες τῆς βραχυτάτα καὶ νὰ βεδιώνει τὴ «νοῆμον κοινὸν καὶ τὴν γενναίαν φρουράν» πῶς δὲν ἐπῆρε ἄριστα ἐπειδὴ ὁ καθηγητῆς τῆς κ. Πολίτης εἶναι μαλλιαρός καὶ λόγου τῆς ἔτυχε νὰ εἴναι κουρεμένη.

Καὶ μνηστὶς στάθηκε δῶ: Μπᾶ! Σπικράτει ἔτσι εὐκόλα ἡ γυνίκειαν κοσμοπολιά; Εἶπε καὶ ἄλλα, καὶ ἄλλα! Καὶ τί δὲν εἶπε! Μὰ τὸ ἀστεϊότερο ἀπ' ὅλα πού εἶπε εἶναι πῶς ὁ κ. Πολίτης εἶναι ἀμαθὴς καὶ ἀγράμματος καὶ πῶς ὁ Γιάννης Ἀποστολάκης πού ζεστάθηκε μαζί της πῆρε τὸ Ἀριστα χατηρικά.

Ὅταν ὁ Πολίτης εἶναι ἀγράμματος καὶ ὅταν ὁ Ἀποστολάκης παίρνει χατηρικά τὸ Ἀριστα, ἡ κ. ἀδικημένη πρέπει δίχως ἄλλο νὰ διοριστεὶ ἀμέσως γενικός καθηγητῆς στὴ Φιλοσοφικὴ Σχολὴ καὶ νὰ σπάσει ἀπὸ μιὰ ντουζίνα ὀμπρελίνα στὸ κεφάλι τοῦ κάθε ξυλοσκίστη καθηγητῆ τῆς.

Ἄλλη λύση δὲ χωράει.

ΘΕΛΟΥΝΕ

νὰ ποῦνε πῶς οἱ βουλευτάδες μας δὲν τῶχουνε γιὰ τίποτα νὰλλάζουν κάθε ὥρα καὶ στιγμὴ κόμμα, καθὼς εἶπε μάλιστα ὁ μακαρίτης Ροῖδης, νὰλλάζουνε συχνώτερο κόμμα παρὰ πουκάμισο.

Νὰ ὅμως πού ὁ κ. Ζυγομαλάς γιὰ νὰ γίνεῖ ἀπὸ Ντεληγιαννικὸς Θεοτοκικός χρειάστηκε νὰ σύρει

ἀφτὴ γυλοσκάνει.

Γυρίζει καὶ ξαναγυρίζει, ζαρωμένη καθὼς εἶναι, κάτου ἀπὸ τὸ σκέπασμά της τὸ μάλλινο, γιὰ νὰ ἔβρει καμιά θέση πού νὰν τῆς πιάνεται καλύτερα. Τολμάει ὅμως καὶ ξεσκεπάζει λίγο τὸ κεφάλι τῆς: ῥήχνει τὰ μάτια κατὰ τὴν ἄλλη γωνίαν ἀντίκρου πού ἡσυχάζει ἡ Ρουμπίνα, μὰ τὸ σκότος εἶναι πολὺ σύμπυκνο καὶ δὲ μπορεῖ τίποτα νὰ ξεδιαλύσει.

«Εὐπνα, μουρὴ ὑπναροῦ!» ἀγρίθει τὴ φωνὴ τῆς.

Ἀφογκάζεται ἀπότομο, ἐνῶ κρατᾷ τὸ τουρτουρίσμα τῆς, καὶ ὅλα εἶναι βουβὰ ὀλόγυρα καὶ οὔτε τὸ ἀνάσασμα τῆς Ρουμπίνας δὲν ἀκούγεται. Ἡ γριά Μάμνη ἀλαφιάζεται καὶ δίνει μιὰ κλωτσιὰ στὸ πᾶπλωμά της: στέκεται ὀλόρθη τώρα καὶ ἀρχίζει νὰ πασπατέβει μὲ τὰ μουνδισμένα ἀπὸ τὴν κριάδα χέρια τῆς τὸν τοῖχο γιὰ νὰ φτάσει κοντὰ στὴ γωνιά τῆς προγονῆς τῆς. Μὰ ἐκεῖ περικλίνεται τὸ πόδι τῆς καὶ σκοντάφτει πᾶνου στὴ σκούλα μὲ τὸ κριθαρίσιο ἀλῆβρι: στραβώνει τᾶχαμνὸ τῆς στόμα, ἐνῶ σωριάζεται χάμου καὶ βγαίνει μιὰ παλαβὴ φωνάρα.

«Τὴν κατὰρα μου νᾶξεις, παλιοσουρουκλιασμένη! Ἡ νιότη σου νὰ φύγει καὶ νὰ μπεῖς καὶ σὺ στὰ γεράματα σὰν κ' ἐμένα... Θὰ σὲ διορθώσω ἐγὼ τώρα μὲ τὸ βαριοκοίμισμά σου, στριγλοπούλι...»

μαζί του, σὰν ἡ ἀχελώνη τὸ καθοῦκι της, τοὺς θεσμούς.

— Κλαίω, λέει, τὸ θάνατο τοῦ Ντεληγιάννη γιὰ ἐθνικὴ ἀπώλεια, μὰ θὰ συμπράξω μὲ τὸ Θεοτοκικό κόμμα, αὐτὸ κηρυσσόμενον ὑπὲρ τῶν θεσμῶν!

Δίχως τοὺς θεσμούς δὲν ἔκανε βῆμα. Ὅχι, φέμματα;

ΥΠΑΡΧΕΙ

κάποιον παλιὰ κωμωδία μὲ τὸ τίτλο ἀδ' ἀνεψιὸς τοῦ θείου του». Δὲ θέλουσε νὰ ποῦνε πῶς ἔχει καμιά σχέση μ' αὐτὴ ὁ κ. Νώντας Ντεληγιάννης, μὰ ὁ ρόλος πούπαίξε στὸ σχηματισμὸ τοῦ Ὑπουργείου καὶ ὁ ρόλος πού παίζει ἀκόμα νὰ μιλάει σὲ κάθε περίπτωση γιὰ τὸ θῆλο του καὶ νὰ τονε λένε κάθε ὥρα καὶ στιγμὴ ἀνεψιό, θυμίζει ἄθελα τὸν τίτλο τῆς περιφημῆς κωμωδίας, ὅσο καὶ ἂν θυμίζει τόσο καὶ τὴν οὐσίαν της.

ΠΡΩΤΗ

κουδέντη πού εἶπε ὁ κ. Βουδούρης στοὺς ρεπόρτερ τῶν ἐφημερίδων, μόλις ἔγινε ὕπουργός τῶ Νευτικῶν, εἶπεν:

— Ν' ἀρχίσουμε ἀπὸ λύγια; Ἔργα! Ἔργα!

Ὅλα καὶ ὅλα. Ὁ κ. Βουδούρης δὲ χωρατεύει. Εἶναι ἀπὸ κείνους πού δουλεύουνε. Καὶ μάλιστα ἀπὸ κείνους πού δὲ ρεκληματίζουν καθόλου τὴ δουλιὰ τους. Ἀθόρυβος ἄνθρωπος. Καὶ μονάχα νὰναφερθεῖ τὸννομά του σὲ καμιά φημερίδα, μπορεῖ νὰ τοῦρθεῖ ἀποπληξία.

Τίτλοι ὑπουργοὶ πᾶς χρειάζονται βέβαια. Ὅχι φωνακιάδες καὶ ρεκληματζήδες.

ΦΡΑΓΚΙΣΚΟΥ ΔΕ ΣΑΝΚΤΙΣ

Ο ΟΥΓΟΛΙΝΟΣ ΤΟΥ ΔΑΝΤΗ

(Ἡ ἀρχὴ τοῦ στο παρασμένο φύλλο)

Ὁ λόγος εἶναι ὅτι ὁ Οὐγολίνος ἐδῶ δὲν εἶναι ὁ προδότης, ἀλλὰ ὁ προδομένος. Βέβαια καὶ ὁ Οὐγολίνος εἶναι προδότης καὶ γι' αὐτὸ βρίσκεται ἐδῶ, ἀλλὰ μ' ἕναν πολὺ λεπτόγνωμο συνδυασμὸ ὅπως ὁ Παῦλος εἶναι δεμένος αἰώνια μὲ τὴ Φραγκίσκα, ὁ Οὐγολίνος εἶναι δεμένος αἰώνια μὲ τὸ Ρουγγέρο, πού

τὸν ἐπρόδωσε, δεμένος ὅχι ἀπὸ τὴν ἀγάπη, ἀλλὰ ἀπὸ τὸ μῖσος. Στὸν Οὐγολίνο δὲ μιλεῖ ὁ προδότης, ἀλλὰ ὁ προδομένος, ὁ ἄνθρωπος ὁ πειραγμένος στὸν ἑαυτὸ του καὶ στὰ παιδιὰ του. Τὸ δικό του τὸν κρίμα οὔτε καὶ ἀπὸ μακριὰ τὸ θυμίζει: δὲν εἶναι ζήτημα γιὰ τὸ κρίμα του: κολλημένος στὸ καύκαλο τοῦ ἐχθροῦ του, ὅργανο τῆς αἰώνιας δικαιοσύνης, εἶν' ἐκεῖ θύμημα ζωντανὸ καὶ γεμάτο πάθος τοῦ κριματῆ τοῦ ἀρχιεπισκόπου Ρουγγέρη. Ὁ προδότης εἶναι, ἀλλὰ δὲν εἶναι ὁ Οὐγολίνος: εἶναι αὐτὸ τὸ κεφάλι πού στέκει ἀποκάτου ἀπὸ τὰ δόντια του, πού δὲν κανεῖ ἕνα τίνχημα, πού δὲ βγαίνει μιὰ φωνή, ὅπου κάθε πνοὴ ζωῆς εἶναι σβυμένη, τὸ τελειότερο ἰδεώδες τοῦ πετρωμένου ἀνθρώπου. Ὁ Οὐγολίνος εἶναι ὁ προδομένος πού ἡ θεὴ δικαιοσύνη ἐκόλλησε σ' ἐκεῖνο τὸ καύκαλο, καὶ δὲν εἶναι μόνον ὁ δῆμιος, πού ἐνεργεῖ προσταγμένος καὶ μένει ξένη ἡ ψυχὴ του, ἀλλὰ εἶναι μαζί ὁ πειραγμένος ἄνθρωπος πού βρᾷναι ἀπὸ δικό του τὸ μῖσος καὶ τὴν ἐκδίκηση. Τὸ νόημα τῆς ποιητῆς εἶναι ὁ νόμος τῆς ἀνταπόδοσης ἢ τὸ contrapasso, καθὼς θὰ εἴπαι ὁ Δάντης: ὁ Ρουγγέρος γίνεται τ' ἄγριο φαγὸν ἐνῶς ἀνθρώπου πού ἐξ αἰτίας του ἀπέθανε ἀπὸ πείνα, αὐτὸς καὶ τὰ παιδιὰ του. Ἄν τὸ νόημα ἔμενε μέσα σ' αὐτὰ τ' ἀφρημένα ὄρια, ὁ τρόπος τῆς ποιητῆς θὰ προξενούσε ἀηδία καὶ δὲ θὰ τοῦ εἴπατε κατὶ πού θὰ ἦταν ἀλλόκοτο. Ἐδῶ ὅμως ἡ ἀηδία παίρνει ἀμέσως τὴν ὄψη τῆς ὑψηλῆς φρίκης, ἐπειδὴ ὁ ἐκτελεστής τῆς ποιητῆς δὲν εἶναι ἕνα ὄργανο ἀφρημένο καὶ ἀδιαφορὸ τοῦ Θεοῦ, ἀλλὰ εἶναι ὁ ἴδιος ὁ πειραγμένος πού χρεοταίνεται στὸν ἐχθρό του τὴν πείνα τοῦ μίσους καὶ τῆς ἐκδίκησης. Σ' αὐτὸ δὲν ἐπρόσεξαν κάποιοι ὑπομνηματογράφοι τοῦ Δάντη τρυφεροζύμωτοι τόσο, πού στουμπώνουν τὴ μύτη τους γιὰ νὰ μὴν ἀκούσουν τὴ βοῶντα ἀπὸ τὰ μυαλὰ καὶ ἀπὸ τὸ αἷμα καὶ κραζοῦν ἄπρεπο τὸ θέημα καὶ δυσάρεστο. Γιὰτὶ τοῦτο; Γιὰτὶ στὸν ἀναγνώστη εἶναι δύο ἐντύπώσεις καὶ στὸν ποιητὴ μιὰ μόνη. Ὁ Δάντης συνεπαρμένος ἀπὸ τὴ φρίκη γιὰ τὸ συμβᾶν καὶ μὲ τὴν εἰκόνα τοῦ Οὐγολίνου στὸ νοῦ του αὐτοσχεδιασμένη ἀπὸ καιρὸ καὶ θερμὴ δὲ σταματᾷ στὰ μυαλὰ καὶ στὸ αἷμα, πού μπαίνουν σὰν εἰκόνες συγχυσμένες μέσα στὸ ἔρμα τοῦ αὐτοῦ λέει: τὸ καύκαλο καὶ ὅλα τὰ ἄλλα: καὶ ὅταν ὁ Οὐγολίνος σηκώνει τὴν κεφαλὴ καὶ μὰς ξεσκεπάζει: ἐκεῖνο τὸ καύκαλο πού αὐτὸς εἶχε χαλάσει, ὁ Δάντης δὲν κοιτάζει βέβαια τὸ καύκαλο, ἀλλὰ τὸν Οὐγολίνο, καὶ ρίχνοντας στὴ μέση τὴν ἄγριαν εἰκόνα τοῦ φαγιοῦ καὶ κἀνοντας τὸν νὰ σφογγίξῃ τὸ στόμα

παγωμένος αἶρας χύνεται καὶ τὴ βαραίει στοὺς κόρπους.

«Ρουμπίνα! Ρουμπίνα!...» κραεῖ βαθιὰ καὶ βραχνισμένη. Ἐνα συρτὸ καὶ παραπονεμένο βέλσισμα τῆς γίδας ἀπὸ τὸ πλαγιανὸ τάχους: ἀπαντᾷ στὸ ἔρημο φώναγμα τῆς. Βλέπει μακριὰ τὸν κάμπο χιονισμένο κ' ἐκεῖ πού βγαίνει ὁ ἥλιος ἕνα θαμπὸ καὶ ἀδύνατο φῶς. Οἱ βαλανιδιές χιονοφορτωμένες καὶ ἄρτες μαβρίζουν κάπου κάπου μονάχα σ' ἐκείνη τὴν ἀσπράδα μέσα. Ἡ φρίκη τῆς χιονάτης νύχτας καὶ τῆς σιγαλίας ὁ τρόμος κάμουν τὴ γριά Μάμνη νὰ σπρώξει μὲ κρότο τὴν πόρτα καὶ νὰ κλειστῇ παλε μέσα γλήγορα.

Ῥήχνει στίς πλάτες τὸ πᾶπλωμα καὶ ἀκουμπᾷ, ἐνῶ καθεται, στὴν κώχη: δὲν ἔχει ζῦλα νὰνάφει καὶ κρεμάει συλλογισμένη τὸ κεφάλι ὀμπρός: ἀγγίζει κουλουρισμένη τὰ στήθια στὰ γόνατα πού τὰ περιδίνει μὲ τὰ δύο τῆς χέρια τὰ μελανισμένα. Τρέμει σύσσωμη σὰν τὸ τρικυμισμένο τὸ νερὸ καὶ γουρλώνει τὰ μάτια τὰ θαμπωμένα πρὸς τὸ ἀναμμένο φῶς. Ὁ νοῦς τῆς πετάει κοντὰ στὸ ἄφαντο προγόνι τῆς καὶ ἀρχίζει νὰ φοβᾷται τὴν ἐρημικὴ τῆς. Δὲν καταλαβαίνει τίποτα καὶ κάποτε λόγια μὲ πόνο βγαίνουν ἀπ' τὰ σουφρωμένα χεῖλια τῆς ἀνάρια ἀνάρια, σὰ νᾶκολουθοῦν ἕνα χαμένο πᾶμα...

Πιάνεται ἀπὸ τὸν τοῖχο καὶ ἀνασηκωνόμενη κάμνει δυὸ πηδῆματα ἀπὸ τὴν πολλὴ τῆς λύσσα καὶ ἀρχίζει νὰ γροθοκοπάει τὸ ἀχυρένιο προσκέφαλλο τῆς Ρουμπίνας, θαρρῶντας πῶς εἶναι ἀφτὴ μπροστά της.

Μὰ σὰ δὲν ἀκούει οὔτε βογγητὸ οὔτε κλάμμα ξαφνιάζεται καὶ θαμαίνεται: τρέχει στὴ χθόλη, ἀνάρτει, φυσώντας σ' ἕνα κάρβουνο μὲ σκίζα δαδιοῦ καὶ τὴ σηκώνει στὸ σκοτάδι νὰ φέξει. Χοχλάζει θερμός, στὰ στήθια τῆς μέσα, ὄντας νογᾷ τὸ στρώμα τῆς Ρουμπίνας ἀδειανὸ καὶ τὴ θύρα μὲ τὸ μάνταλο βγαλμένο.

Ὁ καπνὸς τοῦ δαδιοῦ πού καίει τὴ φλογώνει καὶ τᾶχαρά τῆς μάτια γιομίζουν ἀπὸ δάκρυα: τᾶφνει μέσα σ' ἕνα κολοθωμένο βάζο καὶ σέρνει στὸ πλάγι: τὰ σκρόπια καὶ ἀνακατωμένα μαλλιά τῆς ὁ μπρουμάς ἔχει φύγει ἀπ' τὸ κεφάλι καὶ ἡ ἄσπρη ἐκείνη κορφή ραντάζει σὰν ἕνα πᾶμα πού δίνει κατὰκαρδὰ τὸν πόνο μιᾶς περασμένης πιά ζωῆς. Τρίβει μὲ τίς ἀπαλάμεις τὰ δακρυσμένα μάτια καὶ σφίγγει πιὸ πολὺ τὰ σκουτιά στὸ κορμὶ τῆς πού τὸ συνεπαίρνουν κάθε στιγμὴ οἱ ἀνατριχίλες.

«Ἐφύγε, ἔφυγε...» λέει καὶ σηκώνει κατὰ τὸ μαβρισμένο νταβάνι τοὺς γρόθους.

Σὰν ἀνοίγει τὴν πορτοῦλα γιὰ νὰβγεῖ ὀξω, ἕνας